

CORPUS

CARLOS M.

PIOCOS III

UNIVERSITY OF SANTO TOMAS PUBLISHING HOUSE
Manila, Philippines

2011

ANG SIYENTISTA

Kinakailangan lamang ng dalawang tao
upang tuluyang mapaguho ang buong mundo.

At dito, sa loob ng iyong kuwarto,
tayo, tayong dalawa,
mga paham ng matatandang kaalaman,
ang magtatakda sa tadhana ng malawak nating uniberso.

Ngayong gabi, patutunayan ko sa iyo ang kapangyarihan
ng agham ng pagsasanib ng katawan, dito,
dito sa kuwadrang espasyo ng ating higaan.

Ito ang puwersa ng grabedad,
dalawang nag-aatubiling kamay sa balikat.
Halika: ang dikta ng puwersa,
humiga ka muna nang tama
ayon sa posisyon ng mga planeta't tala,
bago natin simulan ang rebolusyon
sa kalawakan ng iyong kama. Astrolohiya,
o pagmamapa ng tamang galaw,
ng tamang ikot, ng tamang indayog
sang-ayon sa halina ng makikinang na araw
sa loob ng iyong mata: ang sentro ng galaksiya.

Susukatin ng aking daliri ang milya-
milyang agwat ng iyong labi,
ang heyograpiya ng katawang malikot
at walang tinag sa aking yakap.
Dito ang guwang ng balat,
ang pagwawatak-watak ng kalupaan,
ang mga maliligalig na kontinente kapag lumilindol
at nanginginig ang nagpupuyos na dibdib.
Dito ang lalim ng karagatan,
dito ang taas ng mga bundok,
dito ang dilim ng liblib na mga pook,
kapag lumalalim ang paghinga sa pagtulog.
Pag-aaralan ko ang mga kalamidad ng kalikasan,
ang mga sakuna, ang mga sinalanta
ng iyong pagtutulug-tulugan.

Ipaunawa mo sa akin ngayon ang kauna-unahan
at pinakamahalagang batas ng pisika:
Ang anumang puwersang ilalapat
sa kahit anumang bagay ay may katumbas
na puwersang manlalaban: parang siyensiya ng digmaan,
parang diyalektikang walang hanggan.

At ipapaunawa ko sa iyo
ang hiwaga ng mga kimika
sa hinalong gayuma ng aking bibig:
pakiusap, kahit isang halik.
Sapagkat ang aking laway ay gasolina
sa loob ng iyong bunganga,
at sasabog sa iyong puso
ang matagal nang naibaon na granada.
Ang bombang sisira sa buong daigdig
ay naisilid lamang sa loob ng iyong dibdib.

Tutuklasin natin ang sikretong mahika
ng matanda't lihim na siyensiya ng alkimiya:
tingnan mo, tutubog ako ng isang butil ng ginto,
ng isang busilak na bagong-mundo,
sa dulo ng iyong dila.

LIMANG BATAS SA PAGBABANTAS

*Rules 3, 4, 5 and 6 cover the most important principle that govern punctuation.
They should be so thoroughly mastered that their application becomes second nature.*
—WILLIAM STRUNK AND E.B. WHITE, *The Elements of Style*

Eklipse'ng katapusan
Sa sulok ng lagdaan
May signos ng paalam
Ang paglulon ng buwan

Nakasabit sa kawit
Ang iyong bawat tinig
Sa dulo'y nakasipit—
Ako ay nanliliit

Ang 'sang pitik, 'sang pilik,
'Pag tumapik sa isip
Hitik ng alumpihit
Ang susugat na impit

Himlayang paimbulog
Ako'y darang na bubog
Ang kidlat ng 'yong dulog
'Sang tarak sa 'king pusod

Ika'y isang panaklong
Na sa labi'y nagtikom
Kailan natin pupun'an
Ng salita ang patlang

MINSAN, ISANG GABI, FEDERICO GARCIA LORCA

Minsan, ako'y nagtaka
kung bakit binabaklas mo
ang mga tadyang na bakal
ng iyong teatro.
Sinagot mo ako ng isang hingal,
At sinabing "Kailangan ko."

Hindi ko maintindihan.
Gaya ng di ko pagkaunawa sa panunugat
mo ng langit sa talim
ng *pescala luna*,
gaya ng pagpako
sa krus ng mga bakla,
gaya ng mga kabayong nagwawala.

Ito ba ang iyong talinghaga?
Nagiging papel ang iyong semento, lapida
at lona, at ginagawa mong biktima
ang iyong mambabasang
pilit huhuli sa iyong mga agila,
uwak, kabayo, at mariposa?

"Oo, ito ang aking tanghalan
at bago mo hulihin ang aking metapora,
hayaan munang ang dugo'y maging gasolina,
ang hininga'y maging pulbura,
at ang iyong balat ay maging goma,
nang makapaglayag sa layak
ang liyab ng iyong diwa."

At totoo nga.
Dahil tulad ng iyong panata
sa pakikipagniig sa iyong gitara,
sa kahel na langit, at sa lupa,
inukit mo ang iyong katawan
sa ilalim ng giniba mong bulwagan.

Cuando yo me muera
Enterradme con mi guitarra
Bajo la arena.

Cuando yo me muera
Entre los naranjos
Y la hierbabuena.

Cuando yo me muera
Enterradme si queries
En una veleta.

¡Cuando yo me muera!¹

Sa gabing ito, Federico Garcia Lorca,
pinaluluha mo ang mga puno ng naranja.

¹ *Memento* ni Federico Garcia Lorca